

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 478 V בס"ד ערש"ק פר' אחרי (שבת-הגדול) י' ניסן תשע"ד

פציצים יקרים - והגדה לבצר

במצרים היתה נשמת ישראל בגלות ולכך הוצרך הקב"ה להוציא את נקודת הבכורה ממצרים, ובלילה הזה יצאה כל נשמת ישראל משם. והנשמה שוב לא תהיה בגלות ובפרט לאחר קבלת התורה. וזה שאנו בגלות אדום הוא רק גלות הגוף. אם כי בבחינה הגלות קשה פי כמה ממצרים. אך כאמור הוא רק גלות הגוף.

(אבן ישפה)

נוהגין ללבוש בגד לבן לליל הסדר ויש נוהגין ללבוש קיטל שהוא בגד של מתים. והטעם כיון שבלילה זה מתנהגים כמלכים בכלי כסף וכו' חוששים שיבוא האדם לידי גאולה חלילה. לכן לובשים קיטל לרמוז לו מה סוף כל אדם.

נוהגין ללבוש בגד לבן לליל הסדר כי הגוון לבן הוא גוון פשוט בלי שום הרכבה. וזה מורה שהגאולה היתה מצד עולם העליון הנבדל והפשוט בכח אתערותא דלעילא ולא מצד שום עולם המורכב. וכדמיון זה היה כהן גדול משמש ביום הכפורים לפני ולפנים בבגדי לבן.

הגדה של פסח ר"ת שפ"ה לרמוז שכל אחד צריך לומר את הגדה של פסח בשפה שהוא מבין ועי"ז מתקן את מה שדיבר כל השנה. ובוה"ק נאמר דקוב"ה והפמליה באים לשמוע את סיפור יציאת מצרים וכו' ולכך אומרים שזהו הסעודה של קוב"ה ושכינתא.

נמילת הידים לפני אכילת הכרפס (כלי ברכה) אכילת הכרפס פחות מכשעור וטיבולו במי מלח מסמלים את שעבוד מצרים ושלא היו לבני ישראל בשר ודגים ושעבדו עבודת פרך. ובכל זאת יש בעצם הנמילה והאכילה סמל לחרות כדרך שהשרים נוהגים כך שיש בו גם זכר לנס קריעת ים סוף.

מוב לכוון בעת נמילת ידים לפני טיבול הכרפס גם הכנה למצוה החשובה של סיפור יציאת מצרים.

ביחץ בוצעים את המצה האמצעית לשנים החלק הגדול יצפין לאפיקומן לרמוז מש"כ מה רב טובך אשר צפנת ליראיך (שהרי אכילת האפיקומן היא בסיומן צפון) להזכירנו שעיקר השכר צפון לבסוף אחרי כלות עבודתם בעוה"ז, לקיים אך טוב וחסד ירדפוני...

מובא בספח"ק שהמצה האמצעית מכוונת לשבט לוי, והנה יש בו כ' בחינות א. לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה ומה דרכו של עני בפרוסה אף כאן בפרוסה. ב. האפיקומן רמז להתנכרות אהבת השי"ת עלינו להוציאנו ממצרים, ועוד כי לחם העוני מזכיר את כור הברזל והיסורים ומי שמקבלו באהבה עליו הכתוב אומר ואהביו בצאת השמש בגבורתו ויוכה לחסד שבגבורה.

במשנה פ"י דפסחים מ"ד מוזג לו כוס שני וכאן הבן שואל אביו וכו'. צדיקים אמרו שזה רמז שבליל סדר יכול אדם לשאול מהקב"ה כל מה שהוא רוצה, והוא ע"פ המובא בזה"ק (רעיא מהימנא פר' בא) שהקב"ה מקבץ את כל הפמליה שלו ומתחברים עם ישראל ושומעים ספור השבח או ניתוסף לשכינה כח וגבורה למעלה. לזאת חובה לספר על הנסים שביציאת מצרים גם כאשר הקב"ה יודע הכל מ"מ סיפורים אלו עולים למעלה לפני הקב"ה ויורד למטה.

ואלו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים, וצ"ב הלא אין דרך העולם להיות משועבד לדורי דורות הרי ההנהגה משתנה ואיך אמר בעל ההגדה הרי אנו ובנינו ובני בנינו שהוא לכאורה עד סוף כל הדורות. אלא שכוונת בעל ההגדה ללמד שהיציאה ממצרים היתה גם יציאה גשמית וגם יציאה רוחנית ואלו לא הוציא הקב"ה בשעתו והיו שקועים בשער הנון שבטומאה היינו נשלמים כל הימים לתרבות מצרים ע"ז כשפים וכד'.

(שואל כענין)

פסח כשר ושמח

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

478
7

שיחת הרא"ש זיע"א פרשת כי תשא תשל"ב ה'תש"ס ע"א.

הכוונה של בריאת העולם היתה בכדי שתתגלה הבחינה שנקראת "אנוש", ובאמצעותה יתגלה ויתפרסם הבורא כל עולמים. לפני בריאת העולם טענו המלאכים לפני הרבש"ע "מה אנוש כי תזכרנו", למה בכלל בראת את האנושות, מה אתה צריך בכלל לזכור אותם. אבל דוקא זה היה הרצון שלו בבריאה, ולכן הוא ברא אותה, בכדי שמתוך הבחינה הזו שנקראת "אנושות" יכירו וישיגו אותו.

ללא האנוש הזה אין לנו שום התקשרות אליו. כי הבורא כל עולמים אין בו השגה כלל, ולא שייך שיהיה לאדם התקשרות עמו מתוך שכל הבנה. הדרך היחידה להשיג אותו היא להכיר בו מתוך המציאות שלנו שהוא המחיה ומהוה אותה. רק מתוך שאנו שקועים בבהמיות שלנו, ואנו חיים את המציאות שלנו ולא את המציאות שלו, ("מליבט נישט מיט אים") אנו מובדלים מאיתו. ולכן אנו כבהמה בלי דעת, בגלל שאין לנו חלק במציאות שלו. ובשביל זה הרבש"ע ברא בהמות וחיות, כדי שמהם נלמד מה אנו יכולים להבין. כמו שהבהמה אינה מבינה כלום כך אנו איננו יכולים להבין כלום. אך כמו שהבהמה יש לה חוש שמכירה את בעליה הזן ומפרנס אותה, כך אנו יכולים להכיר את הבורא שברא אותנו ומקיים אותנו בכל רגע. לשם מטרה זו הוא ברא בעולם את הדוגמא של הבהמות וחיות בכדי שנבין איך להשיג אותו. מה שאנו לא משיגים אותו זה מכיון שאנו לא מבינים מהי

הכוונה של בריאת העולם היתה בכדי שתתגלה הבחינה שנקראת "אנוש", ובאמצעותה יתגלה ויתפרסם הבורא כל עולמים. לפני בריאת העולם טענו המלאכים לפני הרבש"ע "מה אנוש כי תזכרנו", למה בכלל בראת את האנושות, מה אתה צריך בכלל לזכור אותם. אבל דוקא זה היה הרצון שלו בבריאה, ולכן הוא ברא אותה, בכדי שמתוך הבחינה הזו שנקראת "אנושות" יכירו וישיגו אותו.

הדרך היחידה למצוא את הרבש"ע היא, כאשר האדם חי בסיבות שלו. והיינו כי האדם הוא באותה בחינה כמו הבהמה, כמו שנאמר "ומותר האדם מן הבהמה אין". ורק מכיון שהאדם הוא צלם אלוקים הוא נקרא בשם המעלה "אדם", כמו שנאמר "כי בצלם אלוקים עשה את האדם". ובאיוה אופן יש לו את הזכיה להגיע למצב הזה להיות בבחינת "צלם אלוקים"? כאשר הוא מכיר את הבהמיות שלו, ורואה שאעפ"כ יש בו חכמה ומדע, הוא מתבונן איך מגיע אליו חכמה ומדע, ועי"ז הוא משיג ורוצה להאמין שיש מציאות של הבורא שהוא מלא חכמה ומדע, וכל החכמה שיש לו אינם ממנו רק מן המציאות הזו שנותנת בו חכמה ומדע. ונמצא שמתוך הכרת עצמו הוא מגיע להכרת הבורא והכרת גדלותו. נמצא שרק כאשר הוא משיג את עצמו הוא יכול להשיג את מציאות הבורא.

אך להשיג את עצמו זה דבר מאד קשה. בגלל שהאדם יש בו עקשנות עצומה. שורש הדבר נובע מכך שבכל אדם יש בו משיכה לבורא עולמים, והטבע הוא שלכל דבר שהוא נמשך הוא רוצה להיות כמוהו. וכמו שהרבש"ע ברא את העולם בכדי שהוא יתפרסם באמצעות האנוש, ולשם מטרה זו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

478

ברא יכול להודיע את זה. אך בגלל שלאדם יש בחירה הוא שרוי כל הזמן במלחמה בין מציאות שלו למציאות האין, ולכן הוא צריך סיבות.

וזה הוא השורש של כל ענין הבחירה - אם האדם הוא מציאות בפני עצמו או שהוא בטל לשורשו. כאשר האדם נכשל הוא תמיד רוצה לתרץ את עצמו, ובגלל שהוא לא בהתקשרות ודביקות למציאות שלו - שהיא מציאות האין - הוא לא מחפש את השורש למה הוא נכשל. הוא תמיד מחפש אחר כל מיני תירוצים בכדי להרגיע את עצמו, שרק בגלל הסיבה זו היתה לו הנפילה הזו, אבל הוא היה בסדר בגלל שהכוונה שלו טובה. ובזה שהכוונה שלו טובה מתורצת הנפילה שהוא נפל. העיקר שהוא בסדר. הוא לא מחפש את ההתקשרות, דהיינו להכיר שהוא בחינת אין, והוא תמיד בבחינת חטא. והוא לא מחפש את ההתקשרות של שלימות הוי' ליחד שם י-ה ב-ה, דהיינו שיהיה בטל לשורשו ע"י בחינת אין, וממילא תיבטל הבחירה ולא יהיה מלחמת עמלק.

לנו אין יכולת להשיג את הרבש"ע ולהבין את מציאותו, המוח שלנו לא מסוגל לתפוס את זה, אנו רק יכולים לדעת ע"פ ההשגה שלנו. כמו שהבהמה יש לה חוש להכיר את זה שזן אותה, כך אנו יש לנו חוש להכיר את זה שזן ומחיה אותנו. רק היות שמתוך האדם מן הבהמה היא הבחירה שניתנה לו ולשם כך ניתנה בו החכמה, החכמה הזו היא מסך המבדיל בינינו ובינו. כי למרות שהחכמה צריכה להראות לו את הבהמיות שלו כמו

ברא את העולם, כך האדם רוצה לעצמו את אותה גדולה, והוא רוצה להיות מפורסם כמו הקב"ה. נשאלת השאלה מהיכן הוא לוקח את הכח הזה? ממתי הוא נהיה מציאות לרצות את אותו דבר כמו הרבש"ע? התשובה היא, שבחטא עץ הדעת הוא נהיה נפרד, ונגרם פירוד בין הבורא והאנוש, והחכמה נשארה במציאות הנעלם. מאז האדם שואף כל הזמן לחכמה, אבל את החכמה הוא מייחס אליו בעצמו.

לכן הוא מוכרח שיהיה לו תמיד סיבות, בכדי שירגיש שהחכמה היא לא ממנו. והחכמה מאין תמצא. אם האדם יש לו חכמה היא לא ממנו, היא מאין. "אין" הוא הכח הנעלם המקיים ומהווה את כל הבריות, רק שהוא נמצא בהעלמה. ולמרות שהבריה קיימת ואנו רואים שהעולם מתקיים, הכח הזה הוא נעלם, מכיון שהעולם מרמה את עצמו לחשוב שהאדם הוא זה שעושה את הפעולות. הוא בונה, והוא ממציא, וכל החכמות הם ממנו. ומהרבש"ע - הבורא ומקיים את הכל שהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים - רק מדברים, ולא מכירים שהוא המציאות של הבריה. ואלמלי הסיבות גם לא היו זוכרים ממנו כלל. רק בגלל שהוא רוצה שכל ידח ממנו ידח, הוא עשה שבאמצעות האדם יהיה גילוי המציאות שלו. והבורא - שהוא חי וקיים המקיים את הכל - רוצה שע"י בחינת האין של האדם יתפרסם בעולם שיש בחינה נעלמת שנקראת "אין" שהיא המציאות של הבריה. ורק האדם שהוא

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

478

הרבש"ע עושה את לבן שלו, בגלל שהאדם רוצה תמיד שיהיה לו קיום בפני עצמו, ולהצטדק. להחליק את הכל. שהוא יהיה רגוע ולא יהיו לו מכאובים. שלא יגיע למסקנה שהוא לא בסדר. לכן הוא מחפש הכל בשביל שיהיה בסדר. ולכן בכדי להגיע להתקשרות האלוקית הוא מוכרח לעבור את כל הגלגולים. כמו דוד המלך שנפל אחרי שאמר "בחנני ונסני", ואז הוא נשאר תלוי באויר, והוא ראה ממש "וחטאתי נגדי תמיד". החטא עמד מולו ולא היה לו שום תירוץ לתרץ את עצמו. והוא הרגיש שהוא מוכרח עכשיו התקשרות אלקית, ובאם לא הוא עלול להשתגע. בזה הרבש"ע הביא אותו למצב כזה שהיה מוכרח להגיע להכרה ש"מה אנו מה חיינו", והיה חייב לראות שהוא בבחינה של בהמה. ומה שהוא עושה ויש לו חכמה - "הייתי עמך", זה החכמה שלך. החכמה מאין תמצא, כשאני רואה שאני אין, אז אני מגיע אל החכמה שמראה לי שהחכמה שלך.

שדוד המלך אמר "בהמות הייתי עמך", האדם אינו יכול להכניע את עצמו להיות בחינת בהמה, היות שאף שהוא מלא מדע וחכמה חיינו אינם חיים בגלל שאין לו את הסיפוק המלא שהוא בעצמו מציאות החכמה. בו בזמן שהחכמה היא זו שאמורה להראות לו שהוא מציאות בהמה, ואז הוא יכול למצוא בעצמו שיש מעליו מציאות שמקיימת אותו ונותנת לו את החיות. וכמו שהבהמה מקבלת את החיות שלה מהאדון, ובלא זה היא לא יכולה לחרוש, ולא לאכול מה שהיא רוצה לאכול, רק ע"י האדון, כך גם אצלנו, החכמה - שהיא הבחירה - צריכה להראות לנו שאנו בחינת בהמה. ומה שהחכמה נמצאת אצלנו אין זה מאיתנו רק ממנו, "הייתי עמך". ובשביל זה האדם מוכרח לעבור גלגולים וגלגולים, בכדי שהוא ירצה להשפיל את עצמו.

הרבש"ע מכניס את האדם בכזה שברון, ובכזה צער, שהאדם לא יכול להחזיק מעמד, הוא יכול להגיע לידי שיגעון. למה

המשך יבוא אי"ה

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3
02-5829688
02-5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

בעזרה ש"ת תתקיים נסיעה למירון ביום חמישי י"ז ניסן ב' דחווה"מ פסח
בשעה 12.00 בצהריים, היציאה מרח' החשמונאים

כוס תנחומים
הר"ר שמואל קלירס שליט"א
על פטירת אחותו ע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע